

Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma

Sisälllys

1. Toiminta-ajatus	2
1.1. Toiminnan tavoitteet	2
1.2. Toiminnan periaatteet	3
1.3. Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa.....	4
2. Toiminnan laajuus ja toiminta-aika.....	4
2.1. Koululaisten loma-ajan toiminta.....	4
3. Hakeminen ja valintaperusteet sekä irtisanominen.....	5
4. Toiminnasta perittävät maksut	5
5. Sisällölliset painotukset	6
6. Toiminnan koordinointi	6
7. Henkilöstö ja toimintaryhmä.....	6
8. Yhteistyö.....	7
9. Arviointi	8
10. Päivittäminen	8

1. Toiminta-ajatus

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Kunta päättää toiminnan laajuudesta. Jos kunta järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota 1. - ja 2. -vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös tuen toteuttamisesta. Tällöin kunta saa toimintaan valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti.

Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista, joiden mukaan kunnan tulee järjestää toiminta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta ennen ja jälkeen koulupäivän.

Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Toiminnassa voidaan käyttää koulun tai muita soveltuvia toimintaympäristöjä ja -tiloja. Kunnan on huolehdittava siitä, että tilat ja välineet ovat turvallisia. Lapset eivät saa joutua kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteiksi. Toimintaympäristön tulee tukea toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja sitä suunniteltaessa tulee ottaa turvallisuuden lisäksi huomioon toiminnan luonne ja tarkoitus, lapsen kiinnostuksen kohteet ja toiminnan monipuolisuus.

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten itseluottamusta ja monipuolisten vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Se innostaa ja tukee lapsia myös omien vahvuuksien löytämiseen ja oman osaamisen kehittämiseen.

1.1. Toiminnan tavoitteet

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Toiminta tulee rakentaa jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatustehtävälle, ja lähtökohtana ovat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet.

Huoltajilla on kuitenkin ensisijainen vastuu lapsensa kasvatuksesta. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.

Aamu- ja iltapäivätoiminta yhdessä oppilashuollon palveluita tuottavan henkilöstön kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella on huoltajan, opettajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus läksyjen tekoon.

Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

On tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksytty. Lapset tarvitsevat myös kaveripiiriin hyväksyntää ja tunteen ryhmään kuulumisesta. Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja, kuten vastavuoroisuutta ja erimielisyyksien ratkaisua myönteisin keinoin.

Lasten rohkaisu ja kannustaminen tukevat itsetunnon kehitystä, ja samalla lapset oppivat luottamaan omiin taitoihinsa. Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten harrastuneisuutta ja tutustuttaa mahdollisuuksien mukaan erilaisiin vapaa-ajan harrastuksiin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. On tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus levähtämiseen ja rauhoittumiseen sekä ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen.

Eettisen kasvun tukeminen

Eettisinä lähtökohtina aamu- ja iltapäivätoiminnassa ovat perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa sovitut yhteiset kasvatuseriaatteen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Lapset ovat ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullisia. Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsia ohjataan kasvamaan vähitellen vastuuseen:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
- myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestävään elämäntapaan

Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Toiminta toteutetaan niin, että se lisää lasten onnistumisen kokemuksia ja osallisuutta. On tärkeää, että lapset tulevat kuulluksi toiminnassa ja voivat osallistua sen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Huomiota kiinnitetään tukea tarvitsevien ja eri kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edistämiseen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa kunnioitetaan lasten omaa kieli- ja kulttuuritaustaa sekä elämäntapaa ja – arvoja. Samalla huolehditaan, että kukaan ei joudu muuta huonompaan asemaan esimerkiksi etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, ikänsä, uskontonsa tai vammansa vuoksi.

Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Lasten tulee ikätasonsa mukaisesti saada kokemuksia osallisuudesta. Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä.

1.2. Toiminnan periaatteet

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön. Toiminnassa käytetään koulun tai muita toimintaan soveltuvia lähiympäristön tiloja. Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee varmistaa, että tilat ja välineet ovat toimivia, turvallisia ja tarkoituksenmukaisia.

Toimipaikoissa ovat ajantasaiset turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat, joita päivitetään säännöllisesti. Mm. esi- ja perusopetuksen opiskeluohjelmasta löytyy toimintamalleja erilaisiin tilanteisiin.

Kaupungin vakuutukset koskevat myös aamu- ja iltapäivätoiminnan parissa olevia oppilaita.

1.3. Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Myös oppimisen ja koulunkäynnin tukea tarvitsevien lasten kohdalla toiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt.

Perusopetuksen tehtävänä on tarjota kaikille oppilaille yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvään kasvuun ja oppimiseen. Aamu- ja iltapäivätoiminta voi osaltaan tukea oppilaiden hyvinvointia, kehitystä ja koulunkäyntiä sekä tarjota heille turvallisen ympäristön.

Oppilaat, joille on tehty tukea koskeva päätös tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite, voivat hakea aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Mikäli mahdollista, näiden oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toiminta järjestää myös omissa ryhmissä.

2. Toiminnan laajuus ja toiminta-aika

Aamu- ja iltapäivätoiminta on ennen koulun alkua ja sen päättymisen jälkeen tapahtuvaa ohjattua vapaa-ajan toimintaa, jota järjestää Loimaan kaupungin sivistyspalvelut.

Toimintaa järjestetään koulujen työpäivinä. Poikkeuksena lukuvuoden päätöspäivät, jotka osuvat lauantaille. Tällöin toimintaa ei järjestetä.

Ensisijaisesti toimintaa tarjotaan 1.- ja 2.- vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joille on tehty tukea koskeva päätös tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite. Aamutoiminnan ryhmä perustetaan, mikäli edellä mainittuja oppilaita ilmoittautuu vähintään viisi. Iltapäivätoiminnan ryhmän perustamisen edellytyksenä on, että ilmoittautuneita on vähintään seitsemän.

Jos lapsimäärä laskee lukuvuoden aikana kovin pieneksi, voi ryhmän toiminta päättyä tai toiminta-aika supistua. Tällöin asia ratkaistaan tapauskohtaisesti sivistysjohtajan päätöksellä.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa kutsutaan nimellä ILTTIS ja LOIKKIS. Sitä järjestetään alakoulujen sekä yhtenäiskoulun yhteydessä 5 päivänä viikossa pääsääntöisesti 7.30 - 16.30 välisenä aikana.

Esteetön aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmä toimii Hirvikosken yhtenäiskoululla.

2.1. Koululaisten loma-ajan toiminta

Koululaisten loma-ajan kokopäiväistä toimintaa järjestetään kesäkuussa Hirvikosken ja keskustan alueella. Koululaisten kesäajan toimintaan on haettavissa valtionavustusta aluehallintovirastolta.

Hakulomake, haku- ja toiminta-ajat sekä maksut löytyvät kaupungin kotisivuilta.

3. Hakeminen ja valintaperusteet sekä irtisanominen

Lukuvuoden aikaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan hakeminen tapahtuu sähköisellä lomakkeella.

Hakulomake ja hakuajat löytyvät kaupungin kotisivuilta.

Ensisijaisesti toimintaan otetaan 1.- ja 2.-vuosiluokan oppilaita sekä niitä muiden vuosiluokkien oppilaita, joille on tehty tukea koskeva päätös tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite.

Toimintaan voi hakea myös kesken toimintakauden. Hakuajan päättymisen jälkeen tulleet hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Hakuajan jälkeen tulleet hakijat otetaan mukaan toimintaan, mikäli ryhmässä on tilaa.

Mikäli hakemuksia toimipaikkoihin tulee enemmän kuin ryhmäkoko sallii, yhdenvertaisena valintaperusteena käytetään arvontaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta irtisanoutuminen on tehtävä kirjallisesti. Irtisanoutuminen toimitetaan ohjaajille, jotka toimittavat sen eteenpäin koordinaattoreille. Tällöin maksu katkeaa sen kuukauden loppuun, jolloin toimintaan osallistuminen päättyy.

4. Toiminnasta perittävät maksut

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävät maksut ovat:

Aamu- sekä iltapäivätoiminta tai pelkkä iltapäivätoiminta		aamupäivätoiminta
11pv tai enemmän/kk	korkeintaan 10 aamua ja 10 iltapäivää, voivat olla eri päivinä.	vain aamuisin mukana toiminnassa
80 €/kk	50 €/kk	40 €/kk

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laskutus tapahtuu 1-2 kuukauden välein.

Jos aamu- ja iltapäivätoimintaa annetaan enintään 10 päivänä kuukaudessa, peritään vain puolet maksusta. Maksusta peritään vain puolet myös silloin, kun lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Sairaus- ja muista poissaoloista (myös alle kahden viikon poissaoloista) on ilmoitettava välittömästi toimipaikan vastaavalle ohjaajalle kirjallisesti tai puhelimitse.

Maksuvapautus aamu- ja iltapäivätoiminnan kuukausimaksusta myönnetään anomuksen perusteella, mikäli huoltaja saa toimeentulotukea. Maksuvapautusta anoessaan huoltaja antaa suostumuksensa anomuksen käsittelemiseen ja tarvittavien tietojen tarkastamiseen. Vapautus on voimassa toimeentulotuen asiakkuuden ajan, jonka päättymisestä huoltaja on velvollinen ilmoittamaan maksun määrääjälle. Maksuvapautus myönnetään enintään yhdeksi toimintakaudeksi kerrallaan. Päätöksen maksuvapautuksesta tekee sivistysjohtaja.

Maksuhuojennuksen perusteena sovelletaan varhaiskasvatuksen voimassa olevia asiakasmaksujen tuloarvoja. Perusopetuksen iltapäivätoiminnan asiakasmaksun huojentamisesta määrittäessä tuloina otetaan huomioon samassa taloudessa elävän lapsen, vanhemman tai muun huoltajan sekä tämän puolison tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja

pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Joustava ja osittainen hoitoraha otetaan myös tuloina huomioon.

Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Lapsen tulot otetaan huomioon vain sen lapsen osalta, jolle haetaan asiakasmaksun huojentamista.

Maksuhuojennusta haetaan erillisellä lomakkeella, jonka saa koordinaattoreilta. Päätöksen maksuhuojennuksesta tekee sivistysjohtaja.

5. Sisällölliset painotukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla on sisällöllisesti oma erityisluonteensa, jolle on ominaista toiminnan monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Toiminnan on muodostettava lapsen kannalta ehyt ja monipuolinen kokonaisuus, joka tarjoaa sosiaalista vuorovaikutusta, esteettisiä kokemuksia, vireyttä edistävää liikkumista ja ulkoilua sekä mahdollisuuden myös omaan toimintaan, rentoutumiseen ja lepoon.

Sisältöä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Sisältö voi olla liikuntaa, käden taitoja, kielellistä ja kuvallista ilmaisua, musiikkia, arkiaskareita, erilaisia tiedollisia aihepiirejä ja koulutehtävien tekemistä sekä myös kerhotoimintaa ja taiteen perusopetusta. Lapsille tulee järjestää vähintään kerran viikossa ohjattu liikuntatuokio. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä.

Toiminnassa tarjotaan välipala. Välipalat suunnitellaan monipuolisiksi ja vaihteleviksi siten, että ne noudattavat kansallisia ravitsemussuosituksia ja ottavat huomioon ruokailuun liittyvät erityistarpeet. Aamutoiminnassa tarjotaan myös aamupala klo 8.00-8.15.

6. Toiminnan koordinointi

Loimaalla aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaa sivistysjohtaja. Toiminnan koordinaattoreina toimivat Kati Jokinen ja Hannele Mäkilä.

Toiminnan koordinointiin kuuluvat mm. kausi- ja kuukausisuunnitelmien tekeminen yhdessä toiminnan ohjaajien kanssa. Lisäksi koordinaattorit hoitavat laskutuksiin, toimipaikkojen ohjaajaresurssiin ja ohjaajien työaikoihin, tilastointeihin sekä hankintoihin liittyviä tehtäviä.

7. Henkilöstö ja toimintaryhmä

Jokaisella toimintapaikalla on vastaava ohjaaja. Vastaavalle ohjaajalle kuuluu päävastuu toimipaikan toiminnan suunnittelusta, tiedottamisesta, yhteydenpidosta koordinaattoriin, vanhempiin, keittiöön ja kouluun sekä muihin toimipaikkoihin. Ohjaajina toimipaikoissa toimii myös koulunkäynninohjaajia, jotka nimetään vuosittain yhteistyössä koulujen kanssa. Ohjaajat ovat vastaavan ohjaajan kumppanina sisällön suunnittelussa ja toiminnan ohjaamisessa. Kaikilla ohjaajilla on samanlainen vastuu lapsiryhmästä.

Jokaisessa toimipisteessä pääsääntönä on yksi ohjaaja 15 lasta kohden. Lasten tuen tarve otetaan huomioon henkilöstöressurssissa.

Ohjaajaksi on kelpoinen henkilö, jolla on tehtävään soveltuva:

- Korkeakoulututkinto
- Opistoasteen tutkinto
- Ammatillinen perustutkinto tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot
- Näyttötutkintona suoritettu ammattitutkinto

Myös henkilöt, joilla on kelpoisuus antaa esi-, luokan-, erityis- ja aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana ovat päteviä toimimaan aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajina.

Jokaisen ohjaajan on esitettävä voimassa oleva rikosrekisteriote (Laki 504/2002, Lasten kanssa työskenteleviltä edellytettävä rikosrekisteriote).

Ohjaajia koskevat salassapitosäännökset.

PoL 40 §

Henkilötietojen salassapito ja käsittely

Opetuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet, 37 §:ssä tarkoitetut henkilöt), kouluterveydenhuollon edustajat, koulukuraattorit, koulupsykologit ja opetusharjoittelua suorittavat eivät saa sivullisille ilmaista, mitä he ovat tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan saaneet tietää oppilaan tai tässä laissa tarkoitetun henkilöstön taikka heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta.*

**) Opetuksen järjestäjällä tulee olla opetuksen järjestämisuoto huomioon ottaen riittävä määrä opettajan virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia. Lisäksi opetuksen järjestäjällä voi olla tuntiopettajia, koulunkäyntiavustajia ja muuta henkilöstöä*

Ohjaajien ammatillista osaamista vahvistetaan täydennyskoulutuksen ja perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tukea myös opettajien ja opiskeluhuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun kanssa lisää oppilaantuntemusta ja on sen takia olennaista. Kaikilla ohjaajilla tulee olla hygieniapassi ja riittävät ensiaputaidot.

Ohjaajille järjestetään yhteinen suunnittelupäivä ennen toiminnan alkua.

8. Yhteistyö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on luoda luottamukselliset suhteet kodin kanssa. Avoin ja kunnioittava suhtautuminen huoltajiin edesauttaa luottamuksen rakentamisessa. Huoltajien kanssa sovitaan, miten lasten kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Lisäksi selvitetään, minkälaisia toiveita kodeilta tulee toiminnan järjestämisestä ja toteuttamisesta. Pyrkimyksenä on kehittää toimintaa tarpeiden mukaiseksi. Koteihin tiedotetaan toimipaikoittain ja esitietolomakkeiden avulla sovitaan lapsen toimintapäivät ja -ajat. Huoltajan kanssa sovitaan kirjallisesti, mikäli lapsi saa lähteä yksin kotiin iltapäivisin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on yhteistyö koulun kanssa välttämätöntä ja luontevaa, koska oppilaat ja vanhemmat ovat tuttuja jo koulun kautta. Myös pääosa ohjaajista työskentelee koulun puolella, joten koulun kanssa yhteistyön on oltava joustavaa puolin ja toisin. Koulupäivä sekä aamu- ja iltapäivätoiminta muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Opetuspalvelut tekevät yhteistyötä liikunta- ja nuorisopalveluiden sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen perhe- ja vammaispalveluiden kanssa. Yhteistyössä pyritään avoimuuteen, molemminpuoliseen luottamukseen ja auttamisen ilmapiiriin.

9. Arviointi

Oma arviointi suoritetaan osana opetuspalveluiden toiminnan arviointia. Ulkopuolisiin arviointeihin (esim. OPH:n tekemiin) osallistutaan pääsääntöisesti aina, kun niitä järjestetään.

Arviointien keskeisimmät tulokset julkistetaan ja esitellään sivistyslautakunnalle. Tuloksia hyödynnetään mm. seuraavan toimikauden suunnittelussa.

10. Päivittäminen

Suunnitelma päivitetään tarpeen mukaan. Viimeisin päivitys on tehty 24.4.2025.